

Gehoorzaamheid – Seizoenen volgen

Preek 3 over het jaarthema 'gegrond groeien'

- Lezing: Jeremia 31:31-34

³¹ De dag zal komen – spreekt de HEER – dat ik met het volk van Israël en het volk van Juda een nieuw verbond sluit, ³² een ander verbond dan ik met hun voorouders sloot toen ik hen bij de hand nam om hen uit Egypte weg te leiden. Zij hebben dat verbond verbroken, hoewel ze mij toebehoorden – spreekt de HEER. ³³ Maar dit is het verbond dat ik in de toekomst met Israël zal sluiten – spreekt de HEER: Ik zal mijn wet in hun binnenste leggen en hem in hun hart schrijven. Dan zal ik hun God zijn en zij mijn volk. ³⁴ Men zal elkaar niet meer hoeven te onderwijzen met de woorden: “Leer de HEER kennen,” want iedereen, van groot tot klein, kent mij dan al – spreekt de HEER. Ik zal hun zonden vergeven en nooit meer denken aan wat ze hebben misdaan.

- Preek

Lieve mensen,

Camera

De vijgenstruik in onze achtertuin liet tijdens de hittegolf ineens heel veel bladeren vallen. Maar die in de buurt van de vruchten bleven hangen. En de vijgen zelf ook. Binnenkort kunnen we hopelijk oogsten. Ik zag daarin dat de struik zich aanpast aan de omstandigheden. En er op gericht is dat 'ie in ieder geval vrucht draagt.

Gemeente

Twee weken geleden dachten we na over 'luisteren naar God'. We ontdekten dat God nog steeds spreekt. Via de Bijbel allereerst, een boek van alle tijden. Maar ook in omstandigheden en gebeurtenissen, die soms ineens de weg wijzen of juist blokkeren. Het is belangrijk die signalen op te pikken. En er dan ook wat mee te gaan doen. Zoals de vijgenboom: het wordt heet en hij begrijpt: nu moet ik alles op alles zetten voor vruchten. Laat die bladeren maar los.

Camera

Gehoorzamen dus. In mijn vlog van afgelopen week gaf ik aan, dat je kunt gehoorzamen uit angst. Bang voor straf. Bang om niet in de hemel te komen. Bang om afgerekend te worden door je omgeving. Door de kerk. Ik hoor die motivatie nog best wel veel.

Gemeente

En de Bijbel lijkt daar ook wel aanleiding voor te geven. In het Oude Testament, het eerste deel van de Bijbel, zeggen de profeten het regelmatig: als je God verlaat, dan zullen vijanden komen en de het beloofde land onder de voet lopen. Zelfs in de 10 geboden is er dreiging met straf. Of wordt er de belofte gedaan dat goed gedrag beloond zal worden.

Wat ik daarin zie is dat God vooral laat zien wat er gebeurt als je het zonder hem probeert. Als je God op afstand zet, dan heeft dat gevolgen. Het is ook een fase in de relatie tussen God en mensen. Soort fase van opvoeding. Straffen en belonen helpt soms als kleine motivator. Dat zullen jullie in je opvoeding ook zien. Soms helpt belonen om goed gedrag. Dat is een tijdelijke maatregel, om

gehoorzaamheid er in te slijpen. Een fase. Maar het is niet het ultieme doel van God. Dat je gehoorzaamt, omdat je bang bent voor de gevolgen als je het niet doet. Of dat je gehoorzaamt, omdat je dan in de hemel komt. Dat is niet wat God uiteindelijk wil.

Camera

Dat zie je ook wel, bijvoorbeeld in de muziek van Israël. – liedteksten zijn sowieso altijd een mooie ingang om een tijd te duiden – In de Psalmen bijvoorbeeld. Neem 119. Daar gaat het over de wet van God. En doorlopend gaat het daar over liefde, over innerlijk gemotiveerd zijn. Er klinkt helemaal geen dreiging. Mensen houden de wet omdat ze dat willen! Van harte dienen ze God en hun naaste. En dat is het doel. Dus niet gehoorzamen uit angst. Dat is altijd een slechte raadgever. Maar waarom gehoorzaam je dan wel?

Gemeente

Nou, je kan gehoorzamen uit loyaliteit. Zeker in gezinnen gebeurt dat. Dat je kinderen niet echt de zin van een regel inzien, maar dat ze van je houden. En daarom, met of zonder mopperen, toch doen wat je zegt. Dan moet je je als ouders wel laten kennen. Je liefde laten voelen. Als dat gebeurt, dan zullen je kinderen uit loyaliteit heel ver gaan. Gehoorzaam omdat ze weten dat je het goede met ze voor hebt.

Camera

Ik hoop dat je God ook zo kent. Hij heeft alles voor je over. Is liefde. En in die liefde wil hij je leiden. In Jezus komt hij heel dichtbij. En maakt hij de weg vrij voor die liefde. God aanvaardt je. Hij kent je. Dat is ook de boodschap die we hier in de Waterpleinkerk aan Manuel en Gijs willen vertellen. Maar ook aan jou. Wat je ook gedaan hebt in je leven. Waar je ook in vast zit. De Heer blijft op jou betrokken. En als je dat doorkrijgt. Dan wordt het gemakkelijker om te leven volgens zijn aanwijzingen. Omdat je aan zo'n God wel loyaal wil zijn. En ik geloof dat God en ook gehoorzaamheid aan hem écht iets toevoegt aan je leven. Het wordt er mooier van. Je leven krijgt een diepere glans en een steviger bodem.

Gemeente

En het kan nog sterker. Jezus zegt ergens: *de wil van God doen, dat is bij mij zoals eten en drinken*. Dat is helemaal krachtig. Dat je niet gehoorzaamt uit angst, niet uit loyaliteit alleen, maar ook en vooral uit overtuiging. Als je pubers door krijgen, dat het inderdaad niet goed is om lachgas te gebruiken. Dat het verstandig is om de nacht voor een tentamen niet door te halen. Misschien wel door schade en schande. Maar dat ze er *zelf* van overtuigd raken dat de waarschuwingen van jou als ouder zin hebben. Ze ontdekken dat bepaalde regels heilzaam zijn. Ja, dan hoef je als ouders niet eens meer die regel te stellen. Want ze doen het uit zichzelf.

Camera

Zo is het bijvoorbeeld ook met de Corona-regels die de overheid stelt. Als je in je omgeving iemand hebt meegemaakt die ernstige klachten gehad heeft. Of die in de zorg werkt en met enorme inzet zich door de eerste golf heeft geslagen. Ja, dan wil je je wel aan de maatregelen houden. Dan laat je het wel uit je hoofd om je aan te sluiten bij #ikdoenietmeermee. Je houdt je juist wél aan de maatregelen. Nou, zo kan het ook werken bij Gods regels. Als je ontdekt hebt dat het je gelukkiger maakt om zo te leven. Dat je veel meer rust ervaart als je – klein voorbeeldje – niet meer roddelt of liegt. Omdat je niet meer hoeft na te denken tegen wie je wat gezegd hebt. Als je dat ontdekt, dan wil je niet anders meer leven. En dan baal je als je toch weer in die valkuil stapt. Want je wilt gehoorzamen, omdat je het heilzame effect er van gezien hebt.

Gemeente

En Jezus wil ook nog zijn Geest geven om je te motiveren. Jezus belooft over de Geest dat die je de waarheid zal laten zien. Ook als het gaat om gehoorzamen. En hij wil je troosten en bemoedigen als het een keer niet lukt. Als je toch over de schreef ging. Dat je niet met een schuldcomplex rondloopt, maar de volgende keer het weer gaat proberen. Die Geest wil de wet van de Heer in je hart schrijven.

Camera

En dat is ook wat God al belooft in wat Minke las. Dat is een oude tekst. Van 600 jaar voor Christus. Maar daar belooft God al dat Jezus zal komen. Dat de Geest zal worden uitgestort. En dat die de wet in je binnenste zal leggen. En ook dat die zal zorgen, dat je de Heer persoonlijk leert kennen. Jeremia belooft dus een combinatie van gehoorzaamheid uit overtuiging en uit loyaliteit. Niet uit angst, want fouten worden vergeven. Maar overtuiging en loyaliteit dus.

Gemeente

Dat is toch ook wat je Manuel en Gijs het liefst leert. Zo wil je ze toch opvoeden. Dat ze naar je luisteren en doen wat je zegt. Niet omdat ze bang zijn voor sancties. Maar omdat ze van je houden en de zin van jullie opvoeding vatten. Zo wil hun hemelse Vader jullie aan je zoon en je zoon aan jullie geven. Een diepe verbinding van liefde en trouw. Waarin hij – Vader, Zoon en Geest – zelf een rol speelt. En jullie onder elkaar zijn liefde mogen vormgeven.

Camera

De vijgenstruik in mijn tuin reageerde goed op de aanwijzingen die God hem gaf. Het werd warm en hij liet zijn bladeren vallen. Zodat al zijn energie kon gaan zitten in vruchten. Leer de les van de vijgenboom. Luister naar wat God je heeft te zeggen in zijn Woord en in je leven. En wees altijd gericht op vrucht. Zoals Paulus ook schrijft in Galaten: wees gericht op liefde, vreugde en vrede, geduld, vriendelijkheid en goedheid, geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing. Dan gehoorzaam je God van harte. Uit loyaliteit en overtuiging. Dan word je een steeds mooier mens. En heb je deze wereld veel te bieden!

Amen